

Öka engagemanget i CSR-frågor

Debatt 2013-08-27

I slutet av april rasade en fastighet i Bangladesh huvudstad Dhaka samman och 1 100 personer dog, de flesta var kvinnliga sömmerskor.

Det väckte stor uppmärksamhet i Sverige, Europa och USA eftersom Bangladesh är ett viktigt producentland för kläder och textilier. Cirka 7 procent av Sveriges import av kläder kommer från Bangladesh. Som jämförelse kan nämnas att cirka 30 procent kommer från Kina.

Den kinesiska konstnären Ai Weiwei kämpar för att Kina ska gå till botten med det faktum att det främst var skolor som rasade och därmed också barn som dog i jordbävningen i Sichuan 2008. De kinesiska myndigheterna har uppgett att 68 000 personer omkom och att 19 000 aldrig återfanns. Denna jordbävning uppmärksammades inte särskilt i Sverige. Om det inte varit för Ai Weiwei hade den varit bortglömd. Under vintern 09/10 rasade 180 tak i Sverige. Det berodde inte på för mycket snö utan på dålig dimensionering av ingående komponenter och dålig kvalitet på byggnationerna. Hur dessa kunde få byggas frågade sig stora delar av svenska folket den vintern.

Vi tar upp dessa exempel för att visa att byggfusk och dåligt byggande förekommer såväl i de mest utvecklade länderna i världen, som i u-länder som Kina och i de minst utvecklade länderna (Mul kallas de på biståndsspråk) som Bangladesh. Importhandeln och särskilt klädimportörer har, ofta med hjälp av påtryckargrupper, uppmärksammat dessa problem och arbetat med dem i ett drygt decennium.

Erfarenheterna av detta arbete är att det tar mycket lång tid och att en ”storebrorsmentalitet” (imperialism skulle vissa säga) inte lönar sig om man vill se resultat, utan det handlar om utbildning och diskussioner men också inspektioner för kontroll av status och utveckling hos leverantörerna.

Samtidigt som företagen håller på med ett långsiktigt arbete på CSR-området riktat mot sina leverantörer (CSR är företags sociala ansvar) lyser intresset och åtgärderna med sin frånvaro från den svenska regeringen. Den har under senare år endast varit intresserad av export-CSR (som till exempel i Telia Soneras fall). Eftersom importföretagens arbete går långsammare än vad vi trodde när vi började för över tio år sedan, så vore det av stort värde om rege-ringen ökade sitt intresse för CSR i varuproduktionskedjan.

Ett område som återstår är att i mycket högre utsträckning än hittills göra CSR-processen självgående i exportländerna. Vi skulle vilja se bistånd till industriorganisationer i Bangladesh och andra exportländer så att de kunde ta över arbetet med CSR. De skulle behöva kompetens när det gäller de aktuella områdena, arbetarnas villkor, byggnadssäkerhet och brandskydd. De skulle behöva kunna kontrollera sina medlemsföretag, utbilda dem och utföra konsulttjänster. Men skulle inte handeln kunna finansiera detta, säger sig vän av rättvis ordning? Hittills har det inte visat sig möjligt. Och det beror på konkurrensskäl. Det spelar ingen roll att vissa företag är mycket rika, de kan inte arbeta med en större kostnadsmassa än konkurrenterna. Om de gjorde det skulle deras varor bli för dyra och de skulle slås ut i konkurrensen.

USA:s president Obama är på väg att straffa Bangladesh för katastrofen i Dhaka genom att dra tillbaka de mycket begränsade tullförmåner USA ger Bangladesh. Liknande tongångar har hörts i den europeiska debatten. Anmärkningsvärt, därför att textil- och framför allt konfektionsindustrin i Bangladesh är den viktigaste möjligheten för kvinnors försörjning, deras enda chans att arbeta utanför hemmet och den mest progressiva tendensen i hela samhället.

Det är dessutom den ojämförligen viktigaste kraften för Bangladeshs ekonomiska utveckling. Vi måste fortsätta stödja Bangladesh. Vi måste fortsätta importera kläder från Bangladesh. Det är den enda rimliga handelspolitiska slutsatsen.

Åke Weyler

ordförande Textilimportörerna